

Proměny současného výtvarného umění II – jarní semestr 2024 – výběr semestrální látky

20. 2. 2024 Akce, happening

Milan Knížák
Skupina Aktual

Ivan Kafka Lesní koberec
pro náhodné houbaře

Christo a Jeanne-Claude
Zabalený Bundestag

Jackson Pollock
1947-1952

Marcel Duchamp Křištof Kintera

Vladimír Boudník

Dalibor Chatrný

Zlomové kroky k vývojovým okamžikům umění 20. století

Marcel Duchamp (1914 – Sušák na lahve, 1017 – Fontána), Jackson Pollock (1947 – dripping)
Vladimír Boudník (1949 – 1. manifest explosionismu), Black Mountain College (1952 – první happening), Yves Klein (1959 – Antropometrie), Milan Knížák (1964 – Demonstrace jednoho)
Umění akce

Land art – Christo a Jeanne-Claude, Robert Smithson, Zora Ságlová, Ivan Kafka

Happening – Allan Kaprow, Nam Jun Paik, Vladimír Boudník, Milan Knížák

Body art – Stelarc, Bruce Nauman, Petr Štembera, Tomáš Ruller, Marian Palla

Objektové umění – César, Daniel Spoerri, Karel Nebraš, Eva Kmentová

20. 2. 2024 Muzea umění a galerie

Brněnská přehrada
Sochařský park

Hamburger Bahnhof
Muzeum v bývalém nádraží

Veletržní palác

MUMOK – Muzeum moderního
umění ve Vídni

Soukromé galerie (výběr z ČR): Galerie Jiří Švestka, Galerie Hunt Kastner Artworks – od 2006
(Kanadanka a Američanka v Praze)

Malé galerie (převážně soukromé) v Brně (výběr):

Galerie OFF/FORMAT

Galerie Industra

Fait Gallery

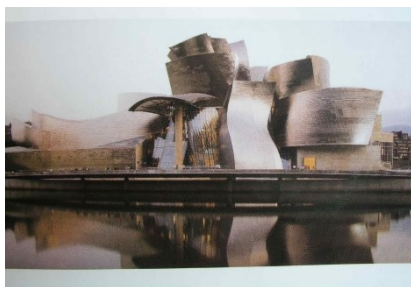
Galerie Umakart

Kalina Gallery

Galerie Pitevna (KVV PdF MU)

Centre Georges Pompidou
1977, Renzo Piano, Richard
Rogers (Jan Kaplický)

Guggenheim Museum Bilbao
Frank O. Gehry, 1997

The Solomon R. Guggenheim
Frank Lloyd Wright
Konstrukce Jaroslav j. Polívka, 1959

Zahraniční soukromé galerie (výběr galerií, které mj. prezentují české umělkyně a umělce):

Galerie Schleicher/Lange, Berlín (Křištof Kintera)
Galerie Charim, Vídeň (J. Merta, D. Pitín, J. Černický)
Galerie Johnen, Berlín (Roman Ondák, Jan Merta)
Gallery Bruno Bishofberger, Curych (J. G. Dokoupil)
Franco Soffiantino Contemporary Art Production, Torino (Kateřina Šedá)

Světová muzea umění

Kunsthistorisches Museum Wien	MUMOK – Museum der modernen Kunst Wien
MAK – Museum für angewandte Kunst Wien	Albertina Wien
Alte (neue) Pinakothek München	Pinakothek der Moderne München
Metropolitan Museum of Art New York	Museum of modern Art New York (MoMA)
Guggenheim Museum New York	Musée National du Louvre Paris
Centre G. Pompidou Paris, Centre Pompidou-Metz	Tate Gallery London (Tate Modern)

Městem (státem) zřizovaná muzea a galerie v Brně

Moravská galerie v Brně (Pražákův palác, Mistodržitelův palác, Uměleckoprůmyslové muzeum, Jurkovičova vila), Muzeum města Brna (Špilberk, Měnínská brána, Vila Tugendhat)
Dům umění města Brna (Dům pánů z Kunštátu), Galerie mladých (TIC Brno)

Jedinečné tipy:

Galerie 8smička, Humpolec	Automatické mlýny, Pardubice
GASK, Kutná Hora	Galerie Plato, Ostrava

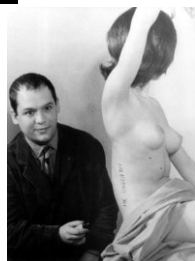
27. 2. 2024 Body art, performance

Stelarc
Ear on Arm, 2011

Petr Štembera
Štěpování, 1975

Piero Manzoni

Abramovic - Ulay

Osobnosti ve světě:

Stelarc, Gilbert a George, Piero Manzoni, Marina Abramovic, Yves Klein, Hermann Nitsch

Osobnosti v českém a slovenském prostředí:

Petr Štembera, Jan Mičoch, Milan Knížák, Milan Kozelka, Vladimír Havlík, Marian Palla, Václav Stratil

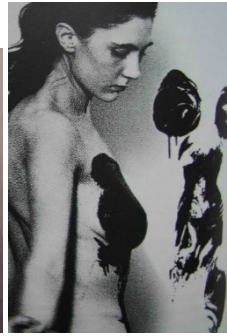
Jan Mlčoch

Tomáš Ruller

Lenka Klodová

Yves Klein, 1959 Antropologie

5. 3. 2024 Konceptuální umění

Na počátku jsou projekty Marcela Duchampa, který se svým objektem Sušák na lahve z roku 1914 otevírá hned v několika významových vrstvách cestu ke konceptuálnímu projevu, neboť jednoznačně zdůrazňuje, že základem je myšlenka, koncept, tedy naznačené sdělení, které si divák teprve svými vlastními úvahami dále dotváří. Igor Zhoř nazval ve své knize Proměny současného výtvarného umění kapitolu o tomto směru Koncepty aneb umění v hlavě a svůj výklad opřel o výrok Sol LeWitta z jeho textu Paragrafy konceptového umění (Věty o konceptuálním umění) z r. 1967: „Myšlenka, i když nebyla převedena do podoby obrazu, je sama uměleckým dílem. Myšlenkový proces bývá často zajímavější než výsledná realizace.“ Jako dvacetiletý mládenec otevřel Kosuth v roce 1965 cestu ke konceptovému umění svou dnes už legendární instalací Jedna a tři židle, která sestává ze skutečné židle, z technické fotografie zachycující židli a ze slovníkového hesla, jež vysvětluje tento pojem. V jistém směru svým dílem mladý Američan navázal na proslulý obraz René Magritta Zrada obrazu z roku 1929, na němž je pod malířským zobrazením dýmky nápis: “Toto není dýmka.”

Hlavní osobnosti ve světě:

Sol LeWitt, Joseph Kosuth, Jenny Holzer

Hlavní osobnosti v českém a slovenském prostředí:

Jiří Kovanda, Ján Mančuška, Dalibor Chatrný, Jiří Valoch, Marian Palla, Kateřina Šedá

René Magritte
Zrada obrazu, 1929

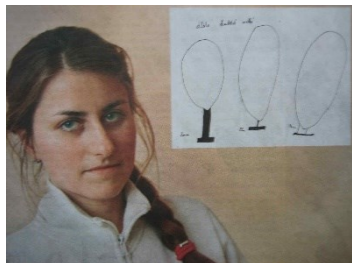
Joseph Kosuth, 1965

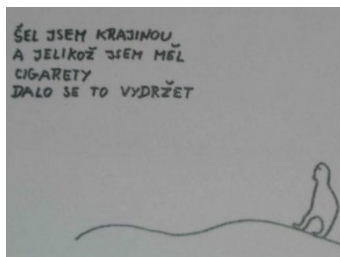
Sol LeWitt, Věty
o konceptuálním umění, 1967

Dalibor Chatrný

Kateřina Šedá: Je to jedno, 2005

Marian Palla

Jenny Holzer: Truisms, 1982, Times Square

Sol LeWitt: Věty o konceptuálním umění, 1967 (K přednášce 5. 3. 2024)

10. Myšlenky mohou být umělecká díla; jsou ve vývojovém řetězci, který případně může zaujmout nějakou formu. Všechny myšlenky nemusí být nezbytně nutně fyzicky vykonané.

12. Pro každé umělecké dílo, které se stává hmotné, existuje mnoho jeho variací, které hmotné nejsou.

17. Všechny myšlenky jsou umění, pokud se uměním zabývají a pokud spadají do konvenčního pojetí umění.
 18. Lidé se obvykle snaží pochopit umění minulosti tak, že na něj aplikují současné konvence, z čehož vzniká neporozumění umění minulosti.
 24. Vnímání je subjektivní.
 26. Umělec může vnímat umění ostatních lépe než své vlastní umění.
 27. Koncept uměleckého díla může zahrnovat podstatu díla nebo proces, při kterém je vytvářeno.
 32. Banální myšlenky nemohou být zachráněny nádherným provedením.
 33. Je složité zpackat dobrý nápad.

19. 3. 2024 Geometrické tendence

Zdeněk Sýkora,
Art Cologne 2006

Výstava **0,10**
Petrohrad 1915

Kazimír Malevič
Červený čtverec

Zdeněk Sýkora(1984) Gerhard
Richter(1973) Centre G.Pompidou

Hlavní osobnosti ve světě:

Frank Stella, Francoise Morellet, Victor Vasarely, Bridget Riley, Zdeněk Sýkora

Hlavní osobnosti v českém prostředí:

Jan Kubíček, Dalibor Chatrný, Stanislav Kolíbal, Stanislav Zippe

26. 3. 2024 Italská transavantgarda a nova malířská vlna

(Dien neuen Wilden, New Wave, New Image Painting, Noví divočí, Nouveau Fauve)

Výstavy:

1978 – Galerie Paul Maenz, Kolín n.R. (Enzo Cucchi, Sandro Chia, Francesco Clemente, Mimmo Paladino – kurátor Achile Bonito Oliva)

1980 – Bienále Benátky – Aperto (kurátoři A. B. Oliva, Harald Szeeman)

1982 – Documenta Kassel

Osobnosti:

Itálie: Enzo Cucchi, Sandro Chia, Francesco Clemente

Německo: Skupina Mülheimer Freiheit: Walter Dahn, Jiří Georg Dokoupil aj.

Starší generace německé exprese: A. R. Penck, Georg Baselitz

USA: Julian Schnabel, Keith Haring, Jean-Michael Basquiat

České a slovenské prostředí: Jiří Kovanda, Jaroslav Róna, Jiří David, Vladimír Kokolia, Laco, Teren, Ivan Csudai, Stanislav Bubán, aj.

Enzo Cucchi, 1981/82
Hrdina bez tváře

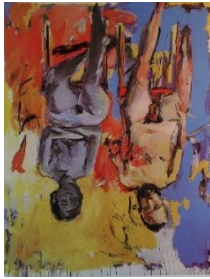
Francesco Clemente
Bez názvu, 1983

Francis Bacon, 1949
Hlava VI, 93x77cm

Jaroslav Róna, 1984
Jaro na vsi

Georg Baselitz
Rodinný portrét 1975

Jiří Georg Dokoupil: Velký žlutý
Výřez z malby 600x338cm

BUBLINY

J. G. Dokoupil
Výstava v Domě umění, 2005

2. 4. 2024 Skupiny

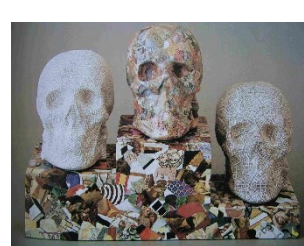
Rafani, 2006
Dům umění města Brna

Emil Filla
Skupina Osma

Josef Čapek
Osma

Jiří Kolář
Skupina 42

Michal Gabriel
Tvrdohlaví

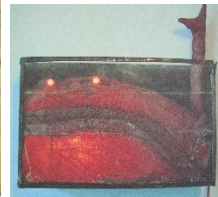
Jiří David, 1989
Nekonečný polibek
Tvrdohlaví

Per Nikl, 1987
Srdce
Tvrdohlaví

Jaroslav Róna
Na dně, 1987
Tvrdohlaví

Kurt Gebauer
Dobře krmená rybka
Skupina 12.15

Ztohoven

Tvrdohlaví, 3. 6. 1987 – 17. 11. 1991 (Jiří David, Stanislav Diviš, Michal Gabriel, Zdeněk Lhotský, Stefan Milkov, Václav Marhoul, Petr Nikl, Jaroslav Róna, František Skála, Čestmír Suška)
Volné seskupení 12/15 Pozdě, ale přece, 1987 (Václav Bláha, Petr Pavlík, Michael Rittstein, Ivan Kafka, Kurt Gebauer, Jiří Načeradský, Jiří Sopko aj.)
Sdružení Q, 1969, obnoveno 1990 (Bohuslav Fuchs, Ludvík Kundera, Bohdan Lacina, Bohumír Matal, Václav Zykmond aj.)
TT klub, 1990 (Dalibor Chatrný, Vlasta Baránková, Miroslav Štolfa, Jiří Valoch, Igor Zhoř aj.)
Pondělí, 1990 (Petr Lysáček, Milena Dopitová, Petr Písařík aj.)
Rafani, 2000 (Luděk Rathouský, Marek Meduna aj.)

9. 4. 2024 První dáma českého výtvarného umění

Kateřina Šedá? Magdalena Jetelová? Adriena Šimotová? Eva Kořátková?

Kateřina Šedá (1977)

Studium: SŠUŘ v Brně, AVU v Praze (Grafika II – Vladimír Kokolia)

Samostatné výstavy a prezentace v rámci přehlídek (výběr):

2004 – Nic tam není. Dům umění města Brna (v rámci výstavy V. Kokolii)

2007 – Každý pes, jiná ves, Documenta 12, Kassel

2008 – Furt dokola, 5. bienále, Berlín

2011 – Tate Modern, Londýn (předtím 2009 Jiří Kovanda)

2013 – Everything Is Perfect, Los Altos / SF Moma, San Francisco

Akce (výběr):

2003 – Nic tam není (Ponětovice), 2005 – Je to jedno

2011 – Bedřichovice nad Temží. Tate Modern, Londýn (3. září 2011)

2013-2014 – Everything Is Perfect, 2015 – Bedřichovice nad Temží (3. 9. 2015 svátek)

Magdalena Jetelová (1946)

AVU 1971, emigrace 1985 (Staroměstské dvorky 1981)

1990-2004 – profesorkou na Akademii v Düsseldorfu, 2004-2011 - na Akademii v Mnichově

1981 – Židle – na schodišti Uměleckoprůmyslového muzea v Praze (akce Malostranské dvorky)

1992 – Domestikace pyramidy – Muzeum užitého umění ve Vídni (poté také Hannover, Darmstadt a Belveder v Praze 1993)

1991 – Atlantic Wall – laserové nápisy na torzech bunkrů na atlantickém pobřeží, texty francouzského filozofa Paula Virilia

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11481103465-orbis-artis-jaroslava-brabce/216562261700007-magdalena-jetelova>

Adriena Šimotová (1926-2014)

1950 Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (soch. Josef Kaplický)

manžel Jiří John (1923-1972), syn Martin John (1960-1994)

1960 – členkou UB 12, 1979 – cena za grafiku v Lublani

Détente: Dům umění města Brna, 26. 11. 1991 – 5. 1. 1992

Milan Knížák (1940) – Tony Cragg (1949), Stanislav Kolíbal (1925) – David Rabinovitch (1943), Jiří Valoch (1946) - Joseph Kosuth (1945), Rudolf Fila (1932) – Arnulf Rainer (1929)

Adriena Šimotová (1926) – Nancy Spero (1926)

Co mizí a co zůstává, Dům umění města Brna, 12. 9. - 13. 10. 1996

Souběžná výstava v Galerii J. Krále **Vladimír Havlík: Windows '96**

Eva Koťátková (1982)

AVU v Praze (2005-6 – Art Institut Chicago, 2007 – Akademie Vídeň)

2007 – Cena J. Chalupceckého, 2008 – projekty Cesta do Školy, Výtvarná výchova

2022 – výstava v Národní galerii v Praze

2024 – Srdce žirafy v zajetí je o 12 kilogramů lehčí – Bienále – Čs.pavilon (Ján Hudec)

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1093836883-na-ploverne/20352216044-na-ploverne-s-adrienou-simotovou/>

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10084839378-moje-20-stoleti/>

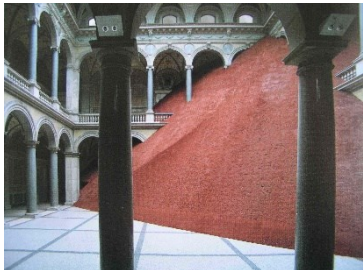
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10123096165-artmix/21156222900010/obsah/185452-eva-kotatkova>

Adriena Šimotová, Dům umění města Brna 1996

Kateřina Šedá: Je to jedno, 2005

Magdalena Jetelová
Domestikace pyramidy, 1992
Muzeum užitého umění, Vídeň

Dýchající dům
Brno Art Open
2009

Eva Kořátková

Eva Kořátková, Galerie
Meyer Riegger, Berlin

23. 4. 2024 Gerhard Richter Abstrakce nebo popisná malba???

Gerhard Richter (1932 – Drážďany), obraz Onkel Rudi, 1965, obraz Tante Marianne, 1965
1951-1956 Akademie umění v Drážďanech, 1962-1963 Stipendium Akademie Düsseldorf
1966 – Ema (Akt na schodech), 1971 – profesorem na Akademii Düsseldorfu

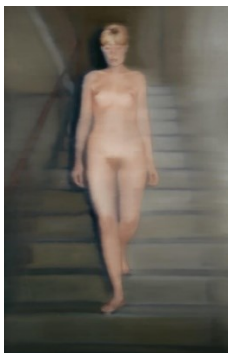
Gerhard Richter: Přehled, Dům umění města Brna 8. 2. – 20. 5. 2005
Gerhard Richter: Retrospektiva, Albertina 3. 1. – 3. 5. 2009
Rembrandt a jeho doba, Albertina 20. 3. – 27. 6. 2009
Gerhard Richter: Panorama, Neue Nationalgalerie, 12. 2. – 13. 5. 2012
Gerhard Richter: Přehled, Národní galerie v Praze, 26. 4. – 3. 9. 2017

Hommage a Lidice, 1967 – dary uměleckých děl pro Lidice

Sir Barnett Stross – iniciativa člena britského parlamentu

René Block – berlínský galerista, organizace výstavy a předání děl

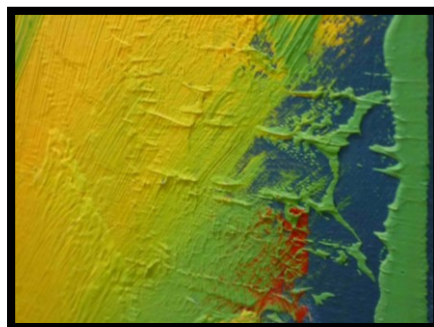
Památník Lidice v letech 1967–1969 získal 350 prací od 264 umělců z 28 zemí

Ema(Akt na schodech) 1966

Onkel Rudi, 1965
(Památník Lidice)

Zelenožlutá, 1982

1024 barev, 1973
Centre G.Pompidou

30. 4. 2024 Video

Nam June Paik <https://www.youtube.com/watch?v=Ra-OU33n434>

Pipilotti Rist https://www.youtube.com/watch?v=a56RPZ_cbd

Jakub Nepraš <http://jakubnepras.com/>

Björk <https://www.youtube.com/watch?v=gQEYezu7G20>

Obvykle se uvádí, že počátkem je první videonahrávka, kterou pořídil slavný příslušník hnutí Fluxus Nam Jun Paik v roce 1965, hned v ten den, kdy si koupil vůbec první existující přenosnou videokameru Portapak firmy Sony. Tento autor je však průkopníkem i proto, že již v roce 1963

uskutečnil první výstavu s videoinstalacemi v Galerii Parnass v německém Wuppertalu a v r. 1966 byl prvním tvůrcem výstavy s videoprojekcí na multimonitorové sestavě s názvem TV-Cross. Významnými osobnostmi video artu jsou manželé Woody a Steina Vasulkovi, kteří s videem pracují od konce šedesátých let. Tato česko-americká dvojice založila v roce 1971 pod názvem The Kitchen studio zaměřené na divadlo a elektronické umění. Dnes mají Vasulkovi mezinárodní uznání a jsou zakladateli v oblasti videa. Ostatně v hlavním evropském muzeu elektronických médií ZKM (Zentrum Kunst und Medien) v německém Karlsruhe je jejich tvorba součástí stále expozice.

Peter Weibel: Ukřižování reality
1973

Steina + Woody Vasulka / Kitchen
1971

Nam Jun Paik: TV Buddha
1976

P. Rist Frankfurt

Pipilotti Rist: Ever is Over All, 1997

Tony Oursler

Bill Viola: The Greeting 1995
(Visitazione 1528 – Carmignano di Pontormo)

Tomáš Ruller

Jakub Nepraš

7. 5. 2024 Street art Timo (Samo, Taki, Point, Masker aj.)

